

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SELMECZ-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS-, A F. M. K. E. SELMECZBÁNYAI VÁLASZTMÁNYA- ÉS A MAGYAR TURISTA-EGYESÜLET SZITNYA-OSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő:
KUTI ISTVÁN.
Kiadó és lapfoglalódos:
JOERGES AGOST.

HIRDETÉSI DIJAK:

Hirdetések megállapodás szerint számíttatnak.
Nyilttér díja soronként 40 fill. Bélyegdíj minden hirdetésért 60 fill.

Megjelen minden vasárnap.

Március szent napja.

Minél inkább távolodunk a 48. márciusi nagy nagy napjától, annál általánosabb, igazabb lesz évről-évre ennek a dicső márciusi napnak megünneplése, mintha mindinkább megösmernők s hova-tovább inkább méltányolnók ennek a napnak fontosságát, jelentőségét.

Örvendtes jelenség ez, melyet örömmel jegyez fel a sajtó, a márciusi nagy nagy napnak egyik legszebben fejlődő szülöttje.

Az országszerte mindenütt megtartott hazafias ünnepélyek amellet tesznek bizonyosságot, hogy a magyar megértette a március 15. által proklamált nagy eszméket, megértette és megbecsüli azokat, mint fejlődése, haladása egyetlen és igazi feltételeit.

Nem kell már magyaráznunk, hogy mit jelent 1848. március 15. — Nem kell mondanunk, hogy ez a nap Magyarország önállóságának, függetlenségének, a magyar nemzet szabadságának, minden magyar ember boldogságának születése napja; nem kell fejtegetnünk, hogy az ország újja születésének, megváltásának napja ez a nap.

Megértette ezt a magyar, amely már-már egy ennek a napnak megünneplésében;

megértette, mert évről-évre nagyobb lelkesedéssel, s hazafias áhitattal üli azt meg.

Selmeczbányán eleitől fogva ünnep volt a szabadság szent napja. — Az akadémia missziót teljesítő, hazafias lelkes ifjúsága; a két középiskola lelkes fiatalsága évek óta rendeznek emlékünnepeket, melyeken részt vett a város értelmes, hazafias polgársága is, és évről-évre örömmel látjuk, hogy az ünnepélyek mind általánosabbak lesznek, s az idén már, ötvenkét évre a nagy nap után, nemcsak az ifjúság, nemcsak a fiatalság, de a polgárság is külön ünnepel ilte meg a szabadság, a testvériség és egyenlőség szent ünnepét.

Hatalom, törvény nem mondja, hogy szenteljük meg e napot, s éppen annál becsesebb, tartalmasabb, értékesebb ez az ünnepelés.

Mindazonáltal nem teljes még a mi örömlünk, nem, mert nem látjuk még egészen egynek az egész nemzetet, az egész társadalmat e nap megszentelésében. Már pedig csak akkor lesz igazán nagy és hatalmas ez az ország, mikor minden fia egyformán érezni fogja a március 15-nek nagy jelentőségét, mikor senkit nem fog visszatartani sem az anyagiak keresése, sem a rosszul értelmezett oppertunizmus, sem a szolgálai

érzés, sem az ötvenes évek copfja e nap ünneplésétől.

Haladjunk, haladjunk a cél felé és vesszen, pusztuljon mitőlünk az anyagiasság, az oppertunizmus, a hajlongó szervilizmus!

Márczius 15. ünnepélyek.

A szabadság szent napjának reggelén zászló díszl öltött Selmeczbánya városa. A márciusi esipős szelet megakasztották rohanásában a sűrűn lengő lobogók, melyek a középületeken s magánházakon lengedeztek. Elvétve akadt csak egy-egy dísztelen ház a főutcán, melyen nem volt lobogó s ezek között első helyen ott dísztelenkedett a kamaraház nagy épülete, melyet érthetetlen okból elfelejtettek fellobogózni. Hiába nagy épület, régi épület és vastag falu, nehezen hat be oda a márciusi szellem.

A polgárság ünnepe.

Nem zavarta ez azonban az ünnepélyes hangulatot s tíz órakor zeneszóval, a Rákócy-indulójjával ezeryai nép vonult le az Erzsébet-térre a honvédszoborhoz, hol ez idén első ízben rendezett ünnepet a polgárság. A hosszú menetben ott voltak a városi elemi iskolák növendekai, a r. kath. leányiskola, a kath. gimnázium tanulói, mindezek tanáraik s tanítóik vezetése mellett, a városi hivatalok és sok-sok polgár s a kiket elül kell említenünk a 48-as honvédek.

A térer a közönség elénkelt a Hymnust, mely után Vörös Ferenc városi tisztelbeli főjegyző tartott lelkes hangon lelkesítő beszédet.

A „SELMECZBÁNYAI HIRADÓ” TÁRCZAJA.

A gróf.

A „Selmeczbányai Híradó” számára írta:

Hoves! József.

(Utánnyomás tilos.)

I.

Az öreg béres meggyújtotta a kanócot, az egyházi belekapaszkodott a harangkötélbe és a lávíró-tiszt idegesen kalimpált a villamos billentyűn... s tarackdurrogás, harangzúgás és villamosodrony egyszerre röpítette világgá az örömhírt, hogy a gróf Mezőtelki — családnek fia — örököse született.

A kastélyban lázas izgatottság, ragyogó arccal, csattanó ajtók, futkosó cselédek, lovak nyergelése, hangos parancsozogatás, vihogó nevelés s biztató csörömpölés a konyha felől...

Mindenütt zajos élet, nevelő öröm.

Csak benn a szentek szentélyében volt csöndesség, mély, áhitatos, boldog csöndesség... A fiatal gróf meghatottságtól remegő hangon suttogta el boldogságát az örömtől sugárzó anyának, ki bágyadtan mosolyogva hallgatta férje gyöngéd, bizelkedő szavait.

Az pedig, ki ennek a nagy örömnök és felfordultságnak okozója volt, az a icike-picike kis teremtmény, ott pihent a menyecze ringa-ágyában és amint nagy nyitolt szemével a bámulatos fényűzéssel butorozott szobában körültekintett, tudatában látszott lenni, hogy mily nagy fontossága az ő első lépése, hogy ő — gróf.

II.

És ennek a szónak nagy jelentősége egyengelte előtte ezental az élet országutját, és sörpörte el lábait elől azokat a rögöket, melyekbe okvetlenül megbollik minden közönségesebb halandó, a ki nem gróf, hanem csak ugy látott napvilágot, mint a kis fecske-fiók, mely pedig tarackdörgés és harangzúgás nélkül szokta kis fejét kiütni a tojáshéjbol.

Még zsenge grófcoska volt, mikor már első lépésének nagy fontosságát tapasztalhatta. A grófi szülők elhalmozták mindazzal a kényelemmel és jóléttel, melyet a nagy vagyon nyújthat és hogy a fiu el ne puhuljon, tartottak mellette jálszótársat, az uradalmi ispán kis fiát és valahányszor a kis gróftól szülelésének tudata fellázította a különben is laza instruktori fejelem ellen, a tanítói pálcá az ispánygermek hátára tévedt.

Hogy legyen példa!

III.

Csöstől hullott aztán az élet öröme a fiatal gróf ölébe, mikorra felserdült. Ki sem kellett nyujtania kezét, hogy az élvezetek fájáról a gyümölcsöt leszakítsa; lehajolt az magától is hozzá, a szép, piros mosolygó gyümölcs...

És a mint járt kelt, egyszer igazán szép, piros, mosolygó gyümölcsön akadt meg a szeme. Közönséges polgárleány ugyan, hanem a szépsége... oh, az már fejedelmi volt... Erdemes, hogy grófi kezét érte kinyujtsa. Pedig ezt a gyönyörű gyermeket kiszemelte, eljegyezte magának egy egyszerű iparos. De hát a gróf nem tartotta őt méltó foglatatnak olyan ragyogó gyémánthoz.

Udvarolt a polgári leánynak.

És mikor a szép gyermek megtudta, hogy az a ki neki udvarol — gróf, maga is hinni kezdte, hogy a gyémántot aranyba kell, aranyba lehet foglatni.

A kis bohó!...

Kezdte kicsinyesnek, bolondosnak találni eddigi ábrándképeit; miként fog ő majd férje mélyhelyének ékes virága lenni, hogy fogja ő majd felverni szerény kis lakásukat egész nap dallal, kacagással, hogy fogja ő majd lecsókolni estén-

A beszéd után a zárda növendékei énekeltek egy kedves hazafias dalt, melyet Cziezka Sándor karnagy tanított be s ő is vezetett. Ezután a közönség a Szózatot énekelte el. Dacára a csipős hidegnek ezernyi — ezen vettek részt az ünnepben, melynek rövid programja után emelkedett hangulatban oszolt szét a közönség.

Az akadémiái ifjúság ünnepe,

Az akadémiái ifjúság ez idén, eltérve régi szokásaitól, csak a maga számára rendezett ünnepet, a melyet az új bányászati akadémia tágas aulájában tartott meg. — Innen az ifjúság testületileg, hazafias dalokat énekelve az akadémiái kör épületébe vonult. — Délután megkoszorúzza a honvadszobrot.

A lyceumi diákok ünnepe.

Délután három órára volt hirdetve a lyceumi Petöfy kör ünnepélye, de már delután 2 órakor tele volt az egész vigadó, a hol megjelent az ünnepélyre a társadalom színe-java.

Az ügyesen és szakértelemmel összeállított program, az értelmesen és mély érzéssel előadott szavatok, a nagy gonddal és kellő tudással készített beszédek lelkes hatással voltak az ünneplő közönségre, mely megnyugvással s azzal az erős hittel távozott az ünnepről, hogy az ifjúság mely így tud lelkesedni jó és hazafias nevelésben részesül. Elismerésünket fejezzük ki a szereplők iránt, akik megérdemelnék, hogy egyenként, névszerint toglalkozunk velük, mert valóban becsülést szereztek az iskolának s önmagoknak.

Elismerésünket fejezzük ki Jankó János tanárnak is, mint a Petöfy kör vezetőjének, ki már évek óta rendezte ezeket az ünnepélyeket, még pedig hova-tovább fokozódó sikerrel.

Március 15. a vidéken.

Korponán,

A kaszinó, a Széchenyi társaskör és az iparos önképző egyesület rendezett jól sikerült nemzeti ünnepélyt. Az ünnepély reggel 8 órakor isteni tisztelettel vette kezdetét, mely után a közönség a városi fogadó nagyertermében gyűlt össze, hol a Hymnuszt énekelte el. Matunák Mihály a jeles történelmi alkalmi beszédet mondott, Bokkelen Gusztáv Goldberger Miklóstól alkalmi költeményt szavalt, Miklósi Pál tanár pedig a Talpra Magyart szavaltta el. A nagy nap estélyén a fogadó nagy termében közös társas vacsora volt, melyen számosan vettek részt.

IV.

Egy reggel váratlan vendég toppant be a gróf úr lakosztályába.

A jóságigazgató azt jött jelenteni, hogy a birtok nem győzi tovább a gróf úr költségeit. Ő évek óta figyelmezteti erre a méltóságos urat de leveleire soha egyéb választ nem kapott, mint hogy teremten elő pénzt, pénzt, pénzt. Most már személyesen jött jelenteni, hogy a csőd elől nincs többé menekvés...

A gróf úr megdöbbenett...

Szűlése óta megszokta, hogy mindengöröngy elsepertetik lábait elől és ime most egy göröngy jó utjába és ebben meg kell botlania...

Ujbányán,

A Pusztelnik Frigyes szoboregyesület rendezett nagyon sikerült hazafias ünnepélyt a szabadság napjának 52. évfordulóján. A város lobogódszít öltött, s reggel taracklövések jeleztek a nagy nap jelentőségét. Dél előtt isteni tisztelet volt, a mely után a nagy közönség kivonult a Pusztelnik Frigyes sírházhoz, ki 1849-ben a hódorosi völgyben sebesült halálra. A sírnál a Hymnuszt és a Szózatot énekelte el a polgári dalárda s Perzsay Ferenc dr. megyei tisztí főügyész alkalmi beszédet tartott.

Délben bankett volt, este az egész várost kivilágították. Az ünnepélyt este hangversenyyel egybeköltött társasestély fejezte be, melyen az egész város színe-java részt vett.

Báthban,

A kaszinó diszközgyűlést rendezett március 15-én, este pedig közös vacsora volt, melyen számos hazafias beszéddel ünnepelték a szabadság születésének napját.

V Á R O S I Ü G Y E K .

Közgyűlés.

Kis foku érdeklődés mutatkozott a város törvényhatósági bizottsági tagjai közt a keddi közgyűlés iránt s jóval kevesebben voltak azon jelen mint utóbbi időben jelen szoktak lenni. Az okot nem kereszük, mert ugy sem tudnók megtalálni. Lehet azonban hogy a márciusi télies időjárás az oka a közügyek iránti érdeklődés hirtelen lehülésének.

A gyűlés tárgysorozata pedig épen nem volt érdektelen sőt ellenkezőleg. Mindjárt a tárgysorozat első pontja, a polgármesteri jelentés olyan tárggyal foglalkozhatott, a mely meglehetősen közérdekű volt, mert a mult hónapban megtartott miniszteri vizsgálatról számolt be. És hogy ezzel foglalkozni fog a polgármesteri jelentés, az előrelátható volt.

A kevés érdeklődő bizottsági tag megnyugvással hallotta e jelentésből, hogy a mult hóban megtartott részletes és pon-

V.

De nem, neki nem kellett elbukni! Visszalépett ugyan a fényes és költséges életmódtól... de istenem, annak a ki gróf, ezer módja van, hogy lábra álljon...

A fényoszlop mindig előtte jár...

Brenner bankár például tíz kézzel oldozgatta volna pénzes zsákjait, csakhogy a gróf úr minél mélyebben vájkálhasson bennök, de mivel hogy csak két keze volt, ezekkel ajánlotta fel neki egyetlen leányát és Wertheim szekerényeit. Neki olyan vő kellett, a ki gróf.

És a fényoszlop azonkívül bevezérelte őt a magas hivatalok kényelmes szőlyeszékébe, hová hiába vágyódnak a munka, a szorgalom harcossai... ezeket a szőlyeszékeket nem lehet érdemekkel megostromolni... ezekhez születni kell...

VI.

És a gróf úr ugy, a mint született, ugy is halt meg: fényben és gazdagságban. Temetésén jelen volt az ország színe-java és koporsója előtt bársony vánkoston vitték temérdek érdemeit.

Hatalmas gránitoszlop jelöli sírját, pedig ha élettörténetét akarná valaki sírja fölé jegyezni, elég volna kis fakeszer ez egyellen szóval:

„Fut!”

tos miniszteri vizsgálat semmi kifogásolni valót nem talált a város gazdasági s különösen vagyoni ügyeinek kezelésében sőt egy pár hivatal vezetését egyenesen minta szerűnek találta.

Néma csendben halgatta végig a közgyűlés a városi bányaalap tartozásának megtérítése tárgyában hozott közgyűlési határozatra a város közönségéhez intézett belügyminiszteri rendeletet. Néma csend fogadta e leiratot, a megütközés és a jogos megbántódás némasága, a nem várt, nem érdemelt és jogállamban teljesen szokatlan hang fölött, amely ebben a leiratban dominál. Ha a Jókai Rab Rábyjában lefestett szent-endrei állapotok uralkodnának Selmezbányán, ám tán elfogadható volna ez a hang, de mikor egy nagy multu város közönsége küzdve-küzd hogy az a város mostoha anyagi viszonyai dacára lépést tartson az ország többi haladó fejlődő városaival, hogy fekvésénél fogva kulturális, nemzeti bástya maradhasson továbbra is, és mikor azt az országos központ igen jól tudhatja, hogy egyáltalán nincs oka a város közönségében kételkedni: akkor igazán érthetetlen, megmagyarázhatatlan és szerintünk nem jogos, nem igazságos ez a hang, sőt nem is törvényes. Nem is törvényes, mert ha a miniszternek oka van megütköznie valamin, amit a város közönsége vagyoni ügyeinek kezelésében tesz, s ha okot lát arra, hogy egy város közönségét a köz vagyon kezelése ügyeiben *leplezgetéssel* vádolhassa: amint ezt ez a miniszteri leirat teszi, akkor törvényes kötelessége nem sértegetni egy város közönségét, de vizsgálatot rendelni el az ellen. Ez a jogos, igazságos és törvényes eljárás.

A város közönsége felderítő jelentésében fájlalja, hogy ily hangon irt le a belügyminiszter hozzája; — hát fájdalmas is ez, igazán fájdalmas és szomorú.

E szomorú tárgy után a temetők és sírhelyek rendezésének tárgya volt az, a melyet hosszabban megvitatott a közgyűlés, no és az erdők ügyénél volt egy pár tudakozódás.

Részletes tudósításunk a közgyűlésről.

Elnök: Horváth Béla főispán. Jegyző és előadó: Vörös Ferenc tb. főjegyző.

Elnök a gyűlést fél tíz órakor megnyitván, minthogy interpelláció és önálló indítvány nem tételt, kezdetét vette a tárgysorozat tárgyalása a polgármesternek a mult hóról szóló jelentésével, melyet érdekessége miatt egészében hozunk.

Méltóságos Főispán Elnök Ur!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Közgazgatásunk menete s a háztartás kezelése a mult hóban rendes keretben s az előirt szabályok szerint mozogván azok állapota s az elért eredmény kielégítőnek jelezhető.

Midkettőre rendkívüli jelentőségűnek mondható a m. kir. belügyminiszter ur ö Nagyméltóságának f. é. február hó 21-én 20227. sz. alatt kelt s a mai naprendre kitézött azon rendelet e hogy ezen város általános és gyámügyi közigazgatása, továbbá kézi és gyámpénztárának pénzkezelése miniszteri kiküldöttek által behatóan megvizsgáltassék.

Ezen vizsgálat eszközésével Marek Ede mk. osztálytanácsosa a városi ügyosztály vezetője biztatott meg, ki nálam f. é. február 23-án d. u. 3 órákor jelenkezvén s a rendeletet átadván, a vizsgálatot Menyei István miniszteri titkár és Dessauer Lipót számellenőr közbejöttével nyomban megindította s a f. é. március 3-án be is fejezte.

Első sorban a gyámpénztár és a házi pénztár és a letéti pénztár vizsgáltatott meg, mely két és fél napot vett igénybe.

A vizsgálat ezen része általában teljesen megnyugtató volt, különösen pedig elismerésre méltatott a gyámpénztár ügy pénztári, mint könyviteli kezelésének pontossága és hiánytalansága, mi annál megnyugtatóbb, mert a gyámügyek ellátása nemcsak az önkormányzati, de az állami közigazgatásnak egyik legfontosabb s legfellebbezhető feladata s annak rendbenvalósága egyik legszebb minőségének.

A pénzkezelés ezen részletes megvizsgálása után következett részben a gyámpénztár és házi pénztár könyvitelének, számadásának részletes vizsgálata, másrészt pedig a polgármesteri hivatal, a tanács, a közigazgatási bizottság, a központi választmány, az árvaszék, a községi bíráskodás ügykezelésének s ügyvitelének irodai s iratkezelésének vizsgálata; végül megvizsgáltatott a rendőrkapitányi hivatal, az erdőmester, a tiszti ügyész ügyköre és a városi kórház. Mindennek megtörténte után pedig a pénztári naplók záradékolása következett. És hogy a miniszteri kiküldöttek a városi közigazgatás megannyi szervéről teljes képet nyerjenek, jelszül pedig a külutcai szervezet ügykörét és működését is megismerjék, március 3-án Hodrusbányára kiszálltak s a rendőrbiztos ügyvitelét vizsgálták meg.

Az ekképen úgy a kezelés alakítására s szabályosságára, mint pedig az intézkedések érdemének mibenlétére s törvényességére megejtett vizsgálat — saját észleletimhez képest — azt eredményezte, hogy oly körülmények sem az általános, sem a gyámügyi közigazgatásban, sem pedig a pénztárak pénzkezelésében fel nem merültek, melyek akár vagyoni, akár fegyelmi felelősségrevonás alapjául szolgálhatnak, mert az egyes ágak ügykezelésénél tapasztalt hiányok alig vehető sulyosabb beszámítás alá, s mert az ezek tekintetéből a vizsgáló bizottság részéről tett észrevételek a kezelés, és ügyszámvitel egyszerűsítésére megkönyvítésére s rendszeresebb vitelére irányultak. És habár a kiküldöttek a vizsgálati leletnek és eredménynek sem egészére, sem részleteire nem nyilatkoztak meg s a bírálatok érdeméről csak később nyer értesítést a törvényhatóság, én a kiemelt eredményt kielégítőnek jelezem annál inkább, mivel számba vehető hibák nem derültek ki s mivel ez uton módja lesz a tek. törvényhatóságnak, a közigazgatás és háztartás mibenlétéről elfogulatlan hatósági közegek igazságos bírálatá alapján, mindazon aggályokat eloszlatni, melyek esetleg a helyzet balmagyarázataiból származtak.

A közmegnyugtatóra vezető ezen hatáson kívül az is figyelemre méltatandó, hogy az ügyvizsgálat sok hasznos újítást, reformot idéz elő, mi a közre rendkívüli előnyökkel jár.

Mihez képest a magas kormány az iránti intézkedése megnyugtató érzetet keltett, nemcsak csekélységemben, de a tiszti kar minden tagjában is, mert jól tudtuk, hogy a lelkiismeretes munka s a tiszta kezelés megvizsgálása annak bizománysaira annál több fényt derít, mennél elfogulatlanság s mennél szigorúbb a felettes hatóság eljárása.

A február havi közgyűlésből nyert megbízás folytán az italmérséi illeték sérelmes költségek orvoslása ügyében Budapesten eljárva, eljárásom eredményéről a következőket terjeszttem elő.

Mindenek előtt kiemelem, hogy ez ügyben a főispán ö Moltósága 148. sz. alatt külön felterjesztést intézett azon feliratunk támogatására, melyet én a pénzügyminiszter ur ö Nagymoltóságának Faribaky István, Szlancsny Miklós, Vankovics Lajos, Marschalkó Gyula és Keneszy Vilmos György urak társaságában külön kihallgatásom átadtam s ugyanezt úgy az államtitkárnak, mint az ügyosztály vezető miniszteri tanácsosnak bemutatam. Az elért eredmény abból áll, hogy a panasz igazoltnak találtatott, minek folytán felsőbb rendeltetle a pénzügyigazgatóság kibocsátott fizetési meghagyásait visszavonta, a további eljárást megszüntette s a helyesbítési tárgyalást folyamatba tette. Mihez képest a sérelmesnek kivetett illeték jóval kisebbre fog megszüntetni, mi által úgy a magán, mint a közérdek sikeresen megoldatott.

Ugyanakkor a vallás közoktatásügyi miniszteriumban a gymnasiumnak kiegészítését nyolc osztályúvá, esetleg egyesítését a lycéummal, vagy helyébe realiskolának, valamint a felsőbb leányiskola megígért létesítését szorgalmaztam, ezen ügyek mindegyikére fájdalom azon kijelentést kaptam válaszul, hogy azok oly problémák melyeknek mozgósítása legyőzhetetlen akadályokba ütközik s így arról le kell mondanunk.

Annál biztatóbb azon ügyünk sorsa, mely az ez oldalról létesítendő múzeum segélye tárgyában felmerült, az országos levéltári, muzeumi s könyvtári bizottság kilátásba helyezte, hogy a segélyt megkapjuk, lehetőleg már a folyó de minden esetre a jövő évtől kezdődőleg.

Hasonló kedvező fogadtatásban részesült a bányászati és erdészeti akadémia műegyetemmel emelésének általam felhozott kérdése is, a melyre a legjobb hangulat uralkodik ezen miniszterium illetékes körében.

A tanácsügyköréből kiemelendő hogy a műszaki díjnoki állásra pályázatot, a Száder-féle házra, s a hodrusbányai malomra pedig árverést hirdetett.

Tekintettel pedig arra, hogy az utóbbi árverés eredményének elintézése felette sürgős tisztelettel kérem a tekint. törvh. bizottságot, hogy a tanács erre vonatkozó javaslatát sürgősségére való tekintetből az előleges engedély megadásával elintézés alá venni méltóztassék, stb. stb.

*

A polgármester jelentését örvendetesen vette tudomásul a közgyűlés.

Egyszerű tudomásul vételt igényeltek a következő tárgyak: a belügyminiszter rendelete a németi selmeczbányai vasutrá megszavazott 200.000 Kor. tárgyában hozott közgyűlési határozatra; ugyanannak jóváhagyása a felsőronai rendőrmesteri állás rendszeresítése tárgyában; a belügyminiszternek rendelete a város általános és gyámügyi közigazgatásának, valamint a házi és gyámpénztári kezelésének megvizsgálása tárgyában; tudásul vétetett a számadásokat felülvizsgáló bizottságnak a betegápolási alap 1899. évi számadásainak felülvizsgálása tárgyában tett jelentése ugyszintén a tiszti ügyész jelentése a városi perek állásáról. Pártolói felirat fölterjesztését határozta el a közgyűlés Heves vármegyének a boritaladó leszállítása és az olasz horvám felemelése tárgyában a képviselő házhoz intézett feliratainak pártolása céljából.

Néma csend.

Vörös Ferenc tb. főjegyző olvassa a belügyminiszternek 125,816. számú leiratát, amely hangzik eképen:

„Selmec- és Bélabánya sz. kir. városok közönségének. A város tanácsának múlt évi november hű 21-én 9626. sz. a. kelt előterjesztéséből megütközéssel értesültem azon körülményről, hogy a város közönsége az 1896., 1897., 1898. és az 1899. években háztartási egysúlyának fenntartása céljából mintegy 53,000 frtnyi külön

rendeltetési pénz alapokat használt fel. Ez a körülmény annál megkérdőb, mert az időközben felterjesztett zárszámadásokból a város mostoha pénzügyi helyzete kivehető nem volt; a város tanácsa, valamint a törvényhatósági bizottság pedig gondosan mellőzte a város háztartási zavarának feltárását s határozatával és jelentésével a felsőbb hatóságot félrevezette stb.

A város törvényellenes eljárása, annál nagyobb megröszölést érdemel, mert a város közönsége háztartásának szabályellenes vezetését hosszú időn át folytonosan leleplezte stb. stb.“

Néma csendben hallgatta a közgyűlés e leiratot s megnyugvással az erre közzített tanácsai javaslatot, mely a következőleg hangzik: Kijelenti a törvényhatósági bizottság, hogy habár a fenti rendeletből fájálva látja, hogy a belügyminiszterium a város közönsége iránt a bekívánt felderítés megadása előtt is a törvényhatóság ez ideig nyílt és korrektes tekintetéből kifogástalan eljárása fölött bizalmatlanságot nyilvánított, mire ez ügyben sem szolgáltatott okot és habár efelett ezen városi törvényhatósági bizottság legbensőbb sajnálatának ad kifejezést, annál is inkább, mert eljárásában a legtisztább jóhiszeműség vezette: mindazonáltal köztörvényhatósági hivatásának tudatában mérsékletet parancsolva fájálásának, valamint mulaszthatatlan kötelességének ismerve a felmerült eltérések által megingatott bizalmat a felderítés megadása által visszahódítani, egyes egyedül a pusztá tények elősorolására szorítkozik részben kifogásolt eljárásának igazolására, részben pedig ez ügyben hozott határozata érdemének megokolására.

A javaslat ezután pontról-pontra, számadatokkal miniszterileg jóváhagyott közgyűlési határozatokkal hosszasan igazolja a törvényhatósági bizottság kifogásolt határozatának jogosságát és igazságát. Az egész javaslat komoly cáfolat a miniszteri rendelet ellen és méltóságtejes visszautasítása a meg nem érdemelt és szokatlan dorogatoriumnak.

A közgyűlés egyhangulag fogadta el felterjesztésre a javaslatot.

Unicuique suum.

A róm. katolikusok azzal a kéréssel járultak a tanácshoz, hogy elhanyagolt temetőik rendbehozására becsássa a város az egyház rendelkezésére a külön sírhelyekből begyűlt összeget. A kérés támogatására Podhragay Pál prépost-plébános hosszabb, érvekkel erős beszédet mondott, melynek során kifejezést adott annak, hogy ha az evangélikusok és izraeliták maguk kezelhetik a hűlön sírhelyekből befolyt összegeket s részben tarthatják abból temetőiket, akkor mellánytalan az, hogy a katolikusok ne tehessék azt, kéri a közgyűlést, hogy teljesítse a katolikusok kérését, mert különben mit sem ér a közgyűlési terem bejárata fölött levő „unicuique suum“ című felirat.

E tárgynál, bár a dolog érdemét, a kath. temetők rendezését, illetőleg nem volt eltérés, mégis hosszabb vita indult meg, különösen elvi alapon. Heincz Hugó, Szitnyai József, Krausz Kálmán, Szlancsny Miklós vettek részt a vitában. Az ügyet végül a közgyűlés az elnök indítványára Szitnyai József és Krausz Kálmán javaslata értelmében teljes előkészítés céljából a tanácshoz utasította vissza. Elfogadta egyúttal a Pauer János sürgős indítványát a katolikus temetők rendbehozására nézve.

Egyéb ügyek.

A városi gazdasági tanácsos, mérnök jelentései tudásul vétettek. Az erdőmesteri jelentésnél Csiby Lőrinc kér felvilágosítást a polgármestertől hogy az erdei vágások kitarítása mikép áll, hogy miért nincs felvéve az 1900. évi vágatási tervbe a bukksökökből semmi, — hogy az ideai vágások megkezdődvén, vajjon kivannak-e jelölve a vágási

területek, — és végül, hogy vajjon a kitakarítandó vágási területek át vannak-e adva a vállalkozónak?

A polgármester e kérdésekre kifejezést ad annak, hogy a hasonló kérdések, minthogy nem szakember s mindenesz nem érthet nagyon, megnehezítik állását. Fölkéri az erdőmestert, hogy azokra a választ adja meg. Krausz Géza erdőmester röviden megadja a kérdésekre a megnyugtató felvilágosítást, mely szerint a kérdésekben foglalt szabályszerű intézkedések idejében megtörténtek.

A közgyűlés végül utasítja a tanácsot, hogy Csiby Lőrinc biz. tag kérdéseire részletes jelentést terjesszen a jövő közgyűlésre.

Ezután Palesch Lajos 26 korona kórházi ápolásának törlesztését, s az alsóhadruzi iskola zász-lójára 20 K. segély megadását határozta el a közgyűlés.

Valami a vidékről.

I.

Statisztika.

Most, a midőn a m. kir. miniszterelnök ur, mint belügyminiszter a belügyi költségvetés tárgyalása alkalmával hosszabban beszélt a képviselőházban a közigazgatásról általában és a rendőrségről részben külön is időszerteinek találom, hogy mi, vidéki rendőrtiszviselők is megnyilatkozzunk magunkról, illetve hogy mi is hozzászóljunk azon ügyekhez, melyeknek rossz és jó voltukat mi érezzük és tudjuk leginkább közvetlen tapasztalatból.

Jelen soraimmal a vidéki közigazgatást és illetve különösen a törvényhatósági rendőrséget illetőleg csakis egy körülményre óhajtok kiterjeszkedni és ez a statisztikai adatgyűjtés, kimutatások gyártása és az a sok jelentés, a mely folyton emelkedőben van és bizony nagyon bémítólag hat a tulajdonképeni hivatali elvégezhetőségre.

De még itt sem az összes statisztikai kimutatásokat akarom részletezni, mert hiszen van ám: iparügyi, állategészségügyi, közegészségügyi, piaci és városi, tüzészekről szóló, mozdorendőri, betegpénztári, népnevelésügyi, mezőgazdasági munkásügyi, erdei ügyi, utrendőri stb. stb. statisztika, melyeket szintén a városi rendőrség köteles havonta negyedévente felévenye vagy évente összeállítani, hanem most különösen csak arról a statisztikáról szölok, a mely a rendőrséghez, mint ilyenhez tartozik. Statisztikának nevezetvény még azt a 50—60. bírság nyilvántartást és pénznaplót is, melyet a rendőrség a különféle törvények, miniszteri rendeletek és szabályrendelet alapján annyiféle módon vezet, a hányféle rendelkezés van és felévenye felülvizsgálat végett felterjeszt oda, a hova ezt a rendelet előírja, de — mondom — mindent csak érintve a tulajdonképeni rendőri statisztikai kimutatásokról fogok írni.

Ha jól emlékszem azt olvastam a napilapokban, hogy Széll Kálmán miniszterelnök ur, ez idő szerint belügyminiszter oly értelemben nyilatkozott nagyszabású beszédében a többi között, hogy gondja lesz arra, hogy a közigazgatás egyszerűsítették, az a sok ide-oda való jelentés küldés csökkentessék és inkább az ügyek helyes és igazságos elintézésére legyen nagyobb gond fordítható. Azt hiszem hogy ez volt a rövid foglalja a minket érdeklő beszéd egyik részének. No hát erre, mi vidéki közigazgatási tisztviselők unisuno azt mondhatjuk, hogy ez egy hatalmas, az ügyek helyes felismerését jelentő és a mint a példaszó mondja: „a szegyet fején találó” kijelentés volt, melynek sulya épen a megnyilatkozó magas állásában van. Mert bizony a mai közigazgatás és tulajdonképeni rendőrség annyira tulvan halmozva — szerény véleményem szerint — igen sok teljesen fölösleges rovatot minták kitöltésével, hogy a szerény dotációja a napi folyó munkával is már tulhalmozott tisztviselők természetes, hogy nem felelhetnek meg mindan-

nak, a mit tőlük az állam, a törvényhatóság és a társadalom méltán megkövetelhetne, de csak akkor, ha egyáltalában egységesen és céltudatosan volna a közigazgatás és különösen a rendőrség szervezve; hát még a mai rendszertelenségben.

Hány év óta beszélnek a közigazgatás államosításáról? Az eredmény pedig micsoda? Az, hogy a munka folyton szaporodik, a törvényhatóság pedig azon szálló ige alapján, hogy „már nem sokára meglesz az államosítás” egyszerűen elutasítják az ahhoz értő tisztviselőknél különben „teljesen helyes és indokolt” javaslatait, melyek személyszaporítást, vagy a régi elavult rendszer eltörlését célozzák.

E mellett azonban a törvényhozás szépen meghozza az új törvényeket, melyek a munka java részét a közigazgatási tisztviselőkre ruházzák és ezek szegények úgy a hogy, huzzák az igát, elvégzik a teendőket de bizony a munka jóságáért, — ök magok az elsőek — a kik jót nem állhatnak — mert hiába a mi emberföltött, azt ember el nem végezheti. — És bizony így azután nem érvényesülhet itt a jog, törvény és igazság* ideálisan szép jelmondat. Hogy mást ne említsek a sok új közül, itt van az 1879. XXXI., 1879. XL., 1884. XVII., 1895. XXIII., 1887. XXII., 1888. VII., 1888. XIX., 1889. VI., 1890. I. 1891. XIII., 1891. XXXIV., 1893. XXXVII., 1895. XVIII., 1895. XLVI. 1891. XIV., — 1893. II., — 1803. XXIII., 1893. XXVIII., 1894. XII., 1894. XVI., 1896. XXXIII., 1868. II., 1899. XXV., 1899. XLXLI. melyek cikkek és a nagyszámu utasítás, rendelet stb. a melyek végrehajtása nagyrésze a mi dolgnak és ezzel a nagy munkaszaporulattal szemben a tisztikar nem szaporítottat, hanem ugyanoly számú maradt, mint volt a régi jó időben, a midőn a mostani fölöszzámu jegyzőkönyvek helyett somfabbal állították helyre az esetleg itt-ott meghibbant egyszemélyt.

No de hagyjuk ezt, erről majd máskor többet, most már csak a többször említett szoros rendőrinőre vett statisztikára térek át.

Ime tehát:

A vidéken rendőrhátóságok: a városokban a rendőrkapitányságok, a járásookban pedig a főszolgabíró. Ezek látják el az összes rendőri ügyeket, bírálják el az összes kihágásokat és nyomozzák akár maguktól, akár rendeletre az összes bűnyöket. — Helyes! — ez az ó dolguk! — igen ám, csak hogy itt a bökkenő: nincs elég és képzett tisztikaruk és ehhez még nyakukba szakad a rendkívüli pontosságot és mondjuk bürelmet és időt kívánó statisztikai kimutatások összeállítása, és pedig a rendőri és bűnyökre vonatkozólag nem is egyféle, de háromféle, pedig de szépen lehetne e hármat egyesíteni és így sok fölösleges munkát megszüntetni. Lássuk csak: Az 1880. évi 38547. sz. belügyminiszteri rendelet 9 §-a szerint az összes kihágási ügyeket az iktatókn kívül egy kimutatásba A) táblázat) kell foglalni és ezen minta szerint havonta a hó 10-ig a II-od foku hatósághoz felterjeszteni ezen sok rovatu minta szerint:

Sorszáma Iktató száma	A feljelentő neve és állása A védlő neve, káros vagy semmiért félbez való viszonya	A feljelentés tárgya Iktató eljárási eljárás utáni napja indoklás és megválaszolás	Törvényes és tilosított hivatali ügyek az iktató részére, a bűnyöket, az egyébho is adyított közt. ügyek, a közérdekek, a közérdekek napja, s a hivatali jogkörrel	A		Napja
				II.	III.	
				foku bírói ítélet lényeges tartalma		
				az ítélet jogerőre emelkedésének		Vegyes észre vételek
				a pénzb. és a közbiz. beiktatás iránt felt. ítélet.		

A városokban ezen A) táblázatnak eddig sem volt értelme, mert hiszen a városokban a II-od foku hatóság ott van a hol az I. foku és így módja van meggyőződést szerezni nem kimutatásból, de magán a helyszínen az iratokból. — Nem is igen követelte a II-od foku hatóság ezen kimutatást, sőt munkakimelés szempontjából az I. foku hatóságot ennek készítése alól sok helyen teljesen is mentette.

Most azonban mi történt? 1900. évi február hó 14-én kelt 8219/v. b. számu belügyminiszteri rendelet szerint ezen A) táblázatok minden hó 6-án a II-od foku hatóságok által a központi statisztikai hivatalhoz küldendők fel! Ha jól megnezzük a rovatokat, bizony látjuk hogy azok kitöltésével a statisztikai hivatal mitsem nyer annak nézve, hogy az alább részletezendő „Ügylap”-okat ellenőrizze, mert hiszen a vidéki rendőrhátóságok nincsenek és nem is lehetnek abban a helyzetben, hogy ezen A) táblázatot minden hónapban a következő hó 10-ik kitöltésék, mert hol van az a bíróság, a mely az egyik hónapban beérkezett ügyeket a következő hó 10-ik letárgyalja, II-od sőt III. foku ítéleteket szerez be és ezen ítéleteket jogerősségük alapján végre is hajlja?! — Ha pedig ezt nem lehet, akkor ezen rovatokat sem lehet kitölteni úgy, hogy abból a statisztikai hivatal ellenőrizhesse a most szóbajövő „Ügylap”-okat. Legfőbbjeb úgy lehetne ezen kimutatást jól kitölteni, ha abba a kihágási ügyek nem beérkezésük sorrendjében, de jogerőre emelkedésük sorrendjében vezetlennék be, ez azonban már másutt vezetettik, t. i. a kihágási nyilvántartásokban (általános utasítás 9 §) és így láthatjuk hogy ezen A) táblázat nem felel meg a czélnek és hiábavaló fölösleges munkát ad az amugy is munkával tulhalmozott rendőrhátóságunk.

2. az 1899. évi december hó 14-én kelt 129681/v.c. sz. rendelet szerint a rendőrhátóságok minden egyes kihágási esetről külön-külön egy „Ügylapot” kötelesek kitölteni, melynek összesen 13 rovat van és mely ügylapok külön folyó számmal látandók el, mely szám magába az ítéletkönyvbe is beirandó és ezen ügylapok az ítélet vagy megszüntető határozatot jogerőre emelkedése után minden hó 4-én a központi statisztikai hivatalnak együttesen összegyűjtve küldendők be.

Nagy munka ez is, de ennek legalább van praktikus haszna legalább a statisztikai hivatalra nézve, a mennyiben ebből megtudja azt, a mit tulajdonképen a fenebb jelzett A) táblázat céloz, de nem ér el.

3. Végül az 1900. évi február hó 14-én kelt 15531/b. v. sz. belügyminiszteri rendelet szerint köteles a rendőri hatóság az új bünyádi perrendtartás folytán 1900. január 1-től kezdődőleg be-rendezett bünyügi iktató-könyv és a kihágásokról vezetett iktató-könyv alapján a teljesített nyomozásokról, ezek eredményéről cselekmények szerint, továbbá ismét az összes kihágásokról (tehát ugyanarról már a III-ik) egy 20 fő és 20 mellék rovatral bíró kimutatást elkészíteni és azt az Országos statisztikai hivatalnak az előző hóra vonatkozólag minden hó 10—15-iki között elküldeni. Ez is nagy munka és bizony alaposan elfoglalt minden hónapban egynehány napra egy egész tisztviselőt.

E három kimutatás szerkesztése minden rendőrhátóságnál igénybe vesz (összeállítás, összehasonlítás, leírás stb-vel) havonta legalább 8—10 napot és 2—3 hivatalnokot; és eléretik vele a czél? bizony nem, sőt zavarni fogja a m. kir. központi statisztikai hivatalt, a mennyiben az A) táblázat sohasem fog egyezni a későbbben (t. i. jogerőre emelkedés után) beérkező „Ügylapokkal” és így is ismét szaporodni fog a munka mindkét részen a felvilágosító jelentések kérése és ezek megadása által. Pedig a munkából elég van, csak azt is győznék a hatóságok! Kérdem most: szük-

séges-e ezen 3 kimatatás? nem főlöleges és nagy munka-e ez? nem volna-e jó ezen háromból egyet de azután olyat csinálni, a mely mellett nincs főlöleges munka és a melyből meglehet alaposan tudni azt, a mit célozunk meg tudni? — Szerény válaszom ez: bizony ezen 3 kimatatás így egyszerre a mint rendelve van, nem szükséges; főlöleges és nagy munka; és bizony jó volna ezt egyszerűsíteni úgy a cél elérése, mint a rendőrhatalóságok érdekében; — ehhez azonban mindenestre szükséges volna az, hogy mindannyiszor vélemény adásra hívassanak fel azok is, a kik ezzel is praaxit foglalkoznak, és tudják mi kivihető? és mi főlöleges? vagyis maguk a vidéki hatóságok.

Krausz Kálmán

Szandrikról.

Mult számunkban megcáfoltuk már a Magyar Nemzetnek azt a tudósítását, hogy a szandriki ezüstárugyárban a muokásokat elbocsátották s a munkát beszüntették. Az elmult héten személyesen meggyőződöttünk arról, hogy a Magyar Nemzet hire teljesen alaptalan volt. A gyárban mint alkalmunk volt meggyőződni most is úgy folyik a munka mint régebben s az a különbség csak, hogy a mit eddig nagyrészt idegen külföldi munkások végeztek, azt most idevaló s többnyire hodrusbányai és a közel vidéki munkások végzik. Igen is elengedte a gyár a külföldi drága és elégedetlenkedő munkásokat, mivel öt év alatt, mióta a gyár fennáll, a belföldi alkalmazottak is annyira elszakították az ezüst művek mesterei munkáját, hogy egészen jól és a Szandrik jó hírenek megfelelően eltudnak készíteni bármily művészi kivitelű munkát is. A gyár tehát tulajdonképen mostan teljesíti igazán azt a célt, amelyért felállítottatott, tudniillik, hogy honi erővel honi ezüstáru ipart létesítsen és tartson fenn. Örömmel győződöttünk meg tehát a félhivatalos lap tévedéséről s hisszük, hogyha egyébert nem, már a magyar ipar érdekében is szívesen kikorigálja téves tudósítását a Magyar Nemzet is.

H I R E K.

— **Kinevezés.** Örömmel olvassuk a hivatalos lap szerdai számában, hogy a király *Neubauer* Ferenc bányatanácsost, ki csak pár év óta hagyta itt Selmechányát s ittlétekor társadalmi életünknek egyik igen kedvelt s rokonszenves tagja volt, főbányatanácsossá és a nagybányai bányai igazgató-sághoz bányai igazgatóvá nevezte ki. Őszintén fűződöljük őt a megérdemelt előléptetés alkalmából.

— **Kitüntetett bányai igazgató.** A király Bittsányi Ede nagybányai bányai igazgatónak saját kéréselmére történt nyugalmozása alkalmával a bányászat és fémkohászat terén szerzett érdemeiért a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta. A kitüntetett bányai igazgató városunkban is széleskörben ismeretes s így kitüntetésének híre őszinte örömet keltett.

— **100.000 korona a F. M. K. E-nek.** A Budapesti hírlapnak e hó 14-iki számában örömmel olvastuk, hogy Lucenbacher Pál a pesti sokszorosos milliomas, ki csak a napokban halt el, számos jótékony hagyományai között a F. M. K. E-nek is juttatott 100.000 koronát. Sajnos azonban ugyanazon lapnak egy nappal későbbi száma már megcáfolja az örömdetes hírt s azt újságolja hogy a Lucenbacher nagy jótékony végrendelek-

zéseiről szóló hír csak frivol kókolmány. Érthető kiváncsisággal várjuk most már, hogy vajjon melyik hír az igazi. Vajha az első volna az!

— **Március 15-iki ünnepek költségei** nevezetesen a zenészek díjainak kifizetése közadakozás útján eszközöltetett — eddigelő költségek fedezéséhez hozzájárultak; Selmece városa 12 koronával, Sztinyay József 2 Kor Krausz Kálmán 2 Kor. Flavathy József, Halkó István, Margócsy János Panek Ödön, Krepuska Lajos, Marschalko Gyula, Dr. Szél László és Vankovits Lajos 1—1 koronával.

— **Eljegyzés.** F. hó 15-én jegyezte el Alföldy Zoltán m. kir. kóho gyakornok, okl. fémkohász Vörös Marcsát, Vörös Ferenc városi tb. főjegyző kedves leányát. — Gratulálunk!

— **A fotografozásról** nagyon érdekes előadást tartott a gyógyászati és természettudományi egyesületnek mult vasárnap tartott nyilvános ülésen *Szvododa Zeno* akad. tanársegéd. A nagyszámú, elegáns közönség mind végig feszült figyelemmel s egyre fokozódó érdeklődéssel hallgatta Szvododát, aki élvezetes előadásban ismertette előbb a fotografozás történetét a „Daguerre-féle és a nedves kollodiumus eljárástól kezdve egészen a maig is közhaználalban levő száraz lemezekkel való fotografozásig, majd a leghasznosab” fotografozási készülékek bemutatása közben a képeletkezés titkát: a felvételt, a negatív és a pozitív kép előállítását. Szvododa előadását fotografiai képekkel illusztrálta, a melyek az ő fotografozási ügyességét dicsérték. Mind a remek tájképek, mind a tudományos cél szolgálatában álló felvételek nagyon tetszeltek, de legnagyobb hatást keltettek a színes fényképek, amelyek közül öt darabot báró *Eitvös Lóránd* egyetemi tanár ur nagy szíveségéből mutathatott be Szvododa. A színes képek között volt két Joly-féle, a melyeknél a tárgyak (virágcsokor, papagály) képeit haromszínű sűrű rácson át természetes színekben lehetett látni és három Lumiere-féle, amelyek valóban meglepő hűséggel adták vissza a tárgyak (drága kövek, virágok) természetes színeit. A Lumiere-féle színes fotografiahán ugyan az alapszínnek (a vörös a sárga és a kék) meglepően szépek, hanem a színárnyalatok tökéletlensége nyilvánvalóan jelzik, hogy a színes fotografozás problémájának teljes megoldása a jövő századnak van fenntartva.

— **A Sztinyai-Osztály** f. hó 14-én tartotta választmányi ülését a már megszokott részvétlenség mellett. Pedig ugyancsak fontos és épen a nagy közönséget érdeklő ügyek fordultak elő. Király Ernő alelnök helyettes, ki nagy buzgósággal és lelkesedéssel viszi az ügyeket, érdekes munka programot állított össze, a melynek pontjai közül csak néhányat említünk. Az összes utak erdei és praktikus terv szerint jelezetnek. Az ó-városi hegyen egy kilátót épít az Osztály, mely kedvelté teszi ezt a rövidebb és gyönyörű kilátást nyújtó sétautat. Új pléhfüdéllal boríttatja a Sztinya-hegyi pavilon tetejét, hogy a tetjére fel lehessen menni és az eső be ne csurrogjon az alvók, vagy kaláberezők nyakába. A turista utakon több helyen padokat állít fel. A Rovnán új sétautakat rendez. A vöröskuti turista utat gyökeresen megújítja. Mindezek végrehajtására nemcsak a mult évről maradt kevés pénzintárra feleles, de a jövő évi jövedelem is aligha lesz elég, pedig a munkálatok mind szükségesek. Azért tehát utolag a nagy közönség áldozatkészségére apellál az Osztály hogy, mennél több pártoló tag légjen be, hisz mindenki megláthatja majd fizettségének az eredményét és élvezheti az olesón megvásárolt kényelmet. Ugyanezen a gyűlésen az alelnök beszámolt a Sztinyai látogatottság eredményével. A mult évben kevesebben voltak fenn, de a minust a budapesti nyaraló gyermekek teszik, kik egyszer sem voltak fenn. Selmechányáról voltak 235-en, a környékről 56-an, Budapestről 91-en, Hont megyéből 16-an, Különböző

megyéből 111-en, Ausztriából 7-en, Német birodalomból 3-an, Svajcból 1, Angolországból 2-en, Ázsiából 1, Dél-Afrikából 1. Összesen 525-en. A közgyűlés f. hó 26-án hétfőn délután 5 órakor lesz a városházban. Nagyon óhajtható volna, hogy a tagok — különösen az ujonnan belépők — menél nagyobb számban jelemlenek meg, hogy a tavasz beálltával új erővel, buzgósággal, tele zsebbel fogjon az Osztály munkájába, hogy e nyáron minden tag és nemtag élvezhesse a munka gyümölcsét. Minden ujonnan jelentkező neve kitüntetett figyelemmel iratik be a törzskönyvbe, az új tagdíj pedig hálás mosolylyal nyugtáztatik.

— **Pénztintézet közgyűlés.** A selmecei Népbank részvénytársaság e hó 27-én délután tartja közgyűlését az intézet helyiségében. A gyűlés tárgysorozata a következő: 1. a közgyűlés elnök s a jegyző, valamint három hitelesítő részvényesnek megválasztása. 2. A meghatalmazásokat vizsgálók jelentésének előterjesztése. 3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentésének, valamint az 1899. évi nyereség felosztására vonatkozó javaslatok tárgyalása. 4. Az igazgatóság felhatalmazása a könyvvivői állásra pályázat hirdetése s az állás betöltése iránt. 5. Az igazgatóság és helyettes igazgatóság választása. 6. Az igazgatóság 20 rendes és négy póttagjának valamint a 3 tagu felügyelő bizottságnak választása három évi megbízáttal. 7. A társulati ügyész választása. 8. Netáni indítványok tárgyalása.

— **Iparfelügyelői vizsgálat.** Brooser Mór kerületi iparfelügyelő e hó 13-án és 14-én meglátogatta a város területén levő összes gyárakat. Az iparfelügyelő, aki igen érdeklődik Selmechányai ipari fejlődésének ügye iránt, örömmel látta, hogy a cipőgyár most már megfelelő, modern épületben van elhelyezve, megbotránkozását fejezte ki azonban a kötő — szövő tanműhely egészségtelen elhelyezése és a munka termeknek túlszűfolttsága fölött. Az iparfelügyelő meglátogatta a Szandriki ezüstárugyárat is, a hol szintén meglepéssel látta, hogy a gyárban nemcsak hogy nincsen beszüntelve a munka, de sőt hogy ottan most már egészen hazai munkaerők meglepően szép és művészi kivitelű munkát végeznek. Kifejezést adott az iparfelügyelő annak a nézetének is, hogy Selmechányán különösen a faipart kellene meghonosítani mely igen könnyű és jövedelmező keresete lenne a lakósságnak. Nem lenne rossz, ha gondolkodnának e tervről az arra hivatottak.

— **Német, tót tolmács.** Az ipolysági kir. törvényszék elnöke Vojtás Mátyás gymnaziumi tanárt a selmechányai kir. járásbíróvághoz a német és tót nyelv állandó hites tolmácsává nevezte ki.

— **Bányászati államvizsgák** voltak e hó 10-én és 12-én az akadémián. A vizsgákon Szathmáry Béla miniszteri tanácsos elnököt. Államvizsgára öt jelölt állott elő, kit mindnyájan sikerrel mentek át a szigorú vizsgálaton.

— **Meggyult a dohánygyár fedele.** E hó 9-én délután nagy riadalom volt a dohánygyárban. Meggyult a nagy gyári épület szindelyfődele egy szikrától, mely a hozzáépített szárító helyiség kéményéből került a földre. A tüzet a gyári igazgató személyes vezetése mellett sikerült a jelenvolt munkásoknak hamar eloltani s így a nagy ijedségen kívül nem járt kárral a tűz. Az a tanulság azonban ebből, hogy jó lesz a gyári épületet is mielőbb tüzmentes anyaggal fedni be, mert hát régi közmondás, hogy a fősvény többet költ s könnyen megeshetik, hogy az indokolatlan takarékoskodás érzékenyen megbosszulja magát. A szerencse most is csak az volt, hogy a szindelyfődél nem volt egészen száraz, különben menthetlenül leégett volna a gyár s valószínűleg a mellette levő magánházak is.

— **Mulatság Szandrikon.** A selmechányai akadémiái műkedvelők és zenészek folyó évi március hó 24-én szombaton, a szandriki ezüstgyár tisztli kaszinójában lovag Berks Róbertné urnó

védnöksége alatt, az „akadémiai kör” zenegyletének javára Felcséné Véssey Mady Urné és Margótyi Maresa urhölgy műpartólók szíves közreműködésével táncal egybekötött hangversenyt rendeznek.

— **A király köszönete a F. M. K. E.-nek.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület megküldte a királynak az egyesület 1890—1899. évi működéséről szóló évi jelentéseit. A király most a miniszterelnökség útján köszönetét fejezte ki az egyesületnek, a melyről Thuróczy Vilmos cs. és kir. kamarás, Nyitravármegye főispánja, az egyesület elnöke, a következő hivatalos átiratot kapta: Magyar királyi Miniszterelnök. 649. M. E. I. Meltóságos Elnök Ur! Ő császári és apostoli királyi Felsőge folyó évi január hó 30-án kelt legfelsőbb elhatározásával a József főherceg Ő cs. és kir. Fensége magas védnöksége alatt álló Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek 1890—1899. évi működéséről szóló jelentését legkegyelmesebben elfogadni és egyuttal elrendelni méltóztatott, hogy a nevezett egyesületnek ez alkalomból a legfelsőbb köszönet nyilváníttassék. Miről Meltóságodalt mult évi nov. hó 16-án kelt fellerjesztése kapcsán örvendetes tudomásul és az egyesülettel való szíves közlés végett azzal van szerencsém értesíteni, hogy a szóban forgó jelentés a legmagasabb családi hitbizományi könyvtárban helyeztetett el. Fogadja Meltóságod kiváló tiszteletlen nyilatvanítását. Budapest, 1900. évi február hó 26-án. A miniszterelnök helyett: *Tarkovics, s. k.* államtitkár.

— **Betegsegélyző pénztári közgyűlés.** A selmeczbányai kerületi betegsegélyző pénztár, folyó hó 25-én, vasárnap délután 3 órakor tartja közgyűlését a városház termében. Tárnyak: Igazgatósági jelentés, a felmentvények megadása, választás, az alapszabályok 7. §-ának módosítása, indítványok.

— **Adományok a F. M. K. E.-nek.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület újabbán a következő adományokat kapta: Bende Imre nyit-

rai püspök 200 kor, Magyar Takarékpénztárak központi jelzálogbankja Budapest 10 Kor. Nagybánya város takarékpénztára 6 Kor. Kun-Szent-Miklós Dabas Szabadszállási takarékpénztár 10 Kor. Magyar acéláru-gyár részv.-társ. Budapest 10 Kor. Nagy-Kőrösi közszégi takarékpénztár 10 Kor. Tisza-ujlaki takarékpénztár 10 Kor. Antal-falvi takarékpénztár részv.-társ. 3 Kor. Kis-Zombori segélyegylet és hitelszövetkezet 10 Kor. Tályai népbankmint szövetkezet 20 Kor. Alberti-Irsa, c.-berceli népbank r. t. 10 Kor. Szegedi kenderfonó részv.-társ. 20 Kor. Magyar államvasutak takarékek és segély szövetkezte 40 Kor. Aradi és csanádi egyesült vssutak 50 Kor. Lajosmizsei takarékpénztár részv.-társ. 4 Kor. Magyar Keramiai-gyár részv.-társ. 40 Kor. Szeged Csongrádi takarékpénztár 50 Kor. Miskolci takarékpénztár 20 Kor. Nyiregyházi takarékpénztár 50 Kor. Gyöngyi Izsó, a Végzsinház tagja 4 Kor. Solymosi Elekné, a Népszínház tagja 4 Kor 88 fill, Hevesi József, a Magyar Salon főszerkesztője 4 Kor. Összesen: 585 Kor. 88 fillér. Az elnökség ez uton is köszönetet mond a nagylelkű adakozóknak.

— **Kritika-pekritika.** Mult számunkban a bányászati államvizsgákról szóló hírnkben téves információ alapján azt írtuk, hogy az államvizsga elnöke Szathmáry Béla miniszteri tanácsos már pénteken délután megérkezett Selmeczbányára. E hírnket s illetőleg azt a tévedést, hogy mi a miniszteri tanácsos urat már pénteken megérkezettük, holott ő csak vasárnap érkezett meg, egyik ide való nagylakású nagyság konokul *ostobaságnak* nevezte. Hogy mi van ebben a tévedésben *ostobaság* ezt megérteni mi igazán ostobák vagyunk.

— **Eisenstädter testvérek fénymáz és festék bécsi gyárában készült Linoleum padló zománc** az elismert legjobb az összes szobapadló fénymázak között, mert gyorsan szárad, ragyogóan fényes és rendkívül tartós.

— **Bábaképző tanfolyamok.** A belügyei költségvetés tárgyalása alkalmával szó volt a szülésznői-hiányról, a midőn is a belügyminiszter

kijelentette, hogy ezen hiány megszüntetését céllozza és hogy az ország több városában bába képzőintézeteket fog felállítani. A f. hó 15-iki napi lapokban pedig már az olvastuk, hogy a belügyminiszter Tauffer Vilmos egyetemi tanárt küldötte ki, hogy megjölölje azon városokat, melyekben ilyen képzőintézetek felállítandók volnának. Idősebbinek tartanók tehát, ha a városi hatóság meglenné már most a lépéseket, hogy ily intézet Selmeczbányán is felállíttassék, mert a felvidéken ilyen még nincsen és a legközelebbi Pozsonyban van, pedig városunk mindenképen alkalmas volna reá.

— **Sorozás.** Holnap vagyis március 19-én kezdődik nálunk a fősorozás. A sorozó bizottság már tegnap megérkezett Stancics közös hadseregbeli és Szlárai honvédőrnagy vezetése alatt. Ismerve a két katonatiszt valamint az egész sorozó bizottság, dacára a törvény és rendeletek szigorának, humanus eljárását a viszont látás öröme csak azt mondhatjuk szívből hogy „*Isten hozott!*” A sorozás sorrendje mely lapunk hivatalos részében közölve van újból felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

— **A széngáz áldozatai.** Pumpava János és neje e hó 14-én este jól befutotték lakásukba s azután elaludtak mélyen, oly mélyen, hogy többé nem is ébredtek föl. A kürtő nélküli cserépkályha ajtaját s a szoba ajtaját is jól bezárták hogy a szoba ne hűljön ki, s a kályhában fejlődött füst és szénéleg a rozoga cserépkályha résein a szobába hatolva álmukban megfullasztotta a boldogan alvókat. Ezt derítette ki a hivatalos vizsgálat, melyet másnap tartottak meg mikor észrevették, hogy a munkás házaspár nem jön ki lakásából.

— **Az állatok időjósálási szerepéről** tartott tegnap délután igen érdekes előadást a gyógyászati és természettudományi egyeletben Tomaszsky Imre akadémiai tanárság, lapunk munkatársa. Az előadást, mely mind végig leköltötte a nagyszámú közönség figyelmét, az előadó szíveségéből közelebbről hozni fogjuk.

HIVATALOS RÉSZ.

Névjegyzéke

Selmec—Bélabánya sz. kir. városban az 1879. 1878. és 1877. évben született és az 1900. évi ujncok állításhoz felhívott haddköteleseknek.
B. osztály. Gemeiner József, Chorvatus Ferencz.

I. korosztály 1879. Hroucasn Ferenc, Bacsok István, Weisz Karoly, Rigó Mihály, Horváth Adolf József, Flautner János, Petrincez György, Lauko Mihály, Neuschwendtner Vilmos, Makovinyi Antal, Schulez Richard, Neuvart-Reinvalt Ferencz, Puchmáry József Pius, Viczián József, Janosy Imre, Skrinár Ferencz, Viczián Ferencz, Utteczás Gyula Vilmos, Gyuricza Márton, Schindler Mór, Jáni Mihály, Labuda József, Chrenko Mihály, Neuschl János Vilmos, Hokurka-Vokurka Mihály, Siossovsky Mihály, Molnár Ferencz, Veszely Alajos, Eckstein Jakab Mór, Debnárszky Mihály, Hörler Béla, Majerszky Mihály, Szurovecz Mihály Sándor, Kavell Ferencz, Glezl János, Ambróz János, Kubancsok Karoly, Szekey István, Lupták Márton, Neuschl Antal, Frustyik Sámuel, Szevtilik János, Gressner Ferencz Alajos, Javorek Lajos, Vyletel Pál, Pitera Pál, Gresitz Géza Dániel, Ihering Antal, Grossmann Ede Karoly, Kaliscek Aemilium József, Bukna János Gyula, Novák Karoly János, Schoucsik Mihály, Horn László, Bambula Imre, Ladziánszki József, Szevtilik András, Kaliscek Gyula, Kanya István, Stibrányi Pál, Surjanszky Vilmos János, Schniager Karoly Ferencz, Clement Ernő Ódon Rezső, Andrásik József, Lászik József, Jedlovsky Imre, Matushik Lajos, Grossmann József, Urbanszky József, Wagner György, István

Károly, Czelder József, Piss Mihály, Knapcsik Vilmos, Mertun Nemez János, Kiovszky András, Lupták Máté, Csernák András, Zacharovszky József, Zachar Mihály, Csacsany József, Turek Emil, Morovján András, Stubna Ferencz Károly, Haláth Dániel, Oremusz József, Retlling Béla János, Danko István, Matuschek Pál, Barnovszky Béla Imre, Koleda János, Mikula András, Sziblik Adolf Gyula, Hornyacsek István Gusztáv, Csierni János, Lestjanszky János, Kacha Gusztáv, Poljakovics Ferencz, Schvarecz Adolf, Titze György, Ferko János, Schuták Ferencz, Pass Lajos, Szelezsky Lipót, Ochtendung Árpád József, Bednár István Ferencz, Hell József, Petko István, Simko Ferencz, Petrincez Endre, Visnyovszky Péter Pál, Kriszta Antal, Isák István Karoly, Tiefenthaler József Mihály, Paxner Roman, Fejes Béla András, Horváth József Mátyás, Kommda Adam, Liha Bertalan, Csury Ferencz József, Frits József, Buxbaum István Jenő, Havelka János, Wodráska Sándor József, Danhauser Ferencz, Eisele Vilmos András, Zsilka Albert Jenő, Kuchár Géza, Kartik Gyula, Giertler Vendel, Novotny Dénes, Greguss Pál, Grausz Ferencz, Oberth Nándor, Maszny Sámuel János, Czibula János, Ocsenás Ferencz, Ocsenás Gábor, Herbszt Gyula Lajos, Szécsi Sándor Zsigmond, Hamrák Béla József, Krausz Vilmos Sámuel, Lepko József, Grausz Mihály Ignáz, Tyeuk Mihály, Bukovics Ferencz Andor, Greipel Vilmos, Herzl Emil, Kmety József.

II. korosztály 1878. Gálusz Karoly, Kabina Vilmos János, Kiszela Venczel, Polónyi Mihály, Holub Vendel, Badari János, Tulák János, Zeman-

csok János, Matyasoviz Béla, Futák György, Feldsám János Ede, Hügyec János, Tretyák János Adolf, Konrádek Karoly, Haumert Kálmán, Longauer József, Hriler Emil, Jeszenszky Lajos, Oremusz János, Kinszky Karoly, Deutsch Samu, Lumnitzer János Márton, Lacko Antal, Zimmermann Dezső Gyula, Hronec Pál, Danás Ferenc, Stuller Sándor Ignáz, Pittuc Mihály, Ihering György Sámuel, Schlamjar János, Schmidt András, Stefanszky Karoly, Lamper János, Hariny József, Gafrik Mihály, Bafia Adolf, Mihalusz Ede, Schimko János Emil, Junghaus Miksa, Patta Adolf, Frishka Mihály, Durkey Antal, Szilnicki Karoly, Peterka János, Debnarik Karoly, Weisz József, Rajesok János, Krts Mihály, Remen Rezső, Frank János, Hiesko Gyula Adolf, Grelneth Ferenc, Barisch István, Szkuca György, Pomfi Ferenc Miklós, Sichner Ferenc, Gáfrik Szklenár János, Keresztes Karoly, Dubranszky Ignáz, Wischna Ferenc, Rajesok Márton, Piccin Alajos, Klein János, Pantyk Vilmos Leo, Fejes Árpád András, Adamszky Ferenc József, Zachar Mihály József, Halai József, Donner Miksa, Jassko Pál, Sakovi András, Foltán Sisko Márton, Lupták Kubo András, Schimkovic József, Schmidbauer Nándor, Placátka István János, Grehner Mihály Adam, Kárász Antal, Szkladányi Lajos, Tonhauser János Zsingor János, Ertl Ferenc.

III. korosztály 1877. Vongrey Gyula Dániel, Szevtilik György, Liszky Sándor Antal, Kurc Gyula Greguss Rezső Imre, Polják Antal, Neuschwendtner Mihály, Dirubach László, Murgács Mihály, Kmet Márton, Novák József, Valent György

Daubner János, Rückschloss Ferenc, Stefek Károly, Phól József, Friedel János, Strkula Károly, Turzik János, Sebők József, Blahut József, Huber Jenő Henrik, Piňko János, Sebeszta Ferenc, Babják Ferenc, Zsilka János, Szlovacek Antal, Marek Gyula, Gemainer Hermann, Szepey József, Chvála Imre, Havelka József, Ruppeld Károly, Ruszko János, Komora János, Florian Géza Mihály, Szekey Antal, Bernáth Flóris Béla, Tholt Ignác, Kmety Lajos, Michalszky Antal, Tencér Veszély József, Liska János Ollik Károly, Ciblik Antal, Pároy Sándor, Szabó Mihály, Laluch Adolf, Kraft Jezsek Károly, Kamogy János, Sztraka Rezső, Lahuda Komenda János, Hrncsár Mihály, Tiefenthaler Edgar, Kukulik Ferenc, Bialoncsok András, Daubner Ferenc, Stremnitzer Ignác, Danhauser Antal.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.
1900. márc. 3-tól márc. 16-ig.

Születés.

Sorszám	A szülők neve.	A gyermek neve	Lakóhely.
1	Baranka Gyula Barták Mária	leány	Selmeczbánya
2	Kovácsik János Krieger Mária	fiu	Banka
3	Blasi Samuel Hurucsan Mária	"	Selmeczbánya
4	Dubina Károly Francz Mária	"	"
5	Veil Odón Rozenzweig Mária	leány	"
6	Valentik János Veleska Anna	"	"
7	Lambert Sándor Zvolenszky Józsa	fiu	Rovna
8	Drazsil József Ocsenás Jozefa	leány	"
9	Frey Mihály Lupták Mária	"	Bélabánya
10	Vibostyák György Benyo Mária	"	"
11	Ladzianszky Fülöp Findrich Teréz	"	Steffultó
12	Trzson Ignác Peticher Jozefin	fiu	"
13	Beránek István Foltán Anna	leány	"
14	Hrivnyák József Pajerszky Mária	"	"
15	Boszik Ferenc Weisz Auguszta	"	"

Házasság.

Sorszám	Az egybekelték nevei	Lakhelye
1	Lupták János Chvála Anna	Bát Selmeczbánya

Halálozás.

Sorszám	Az elhunyt neve.	Kora	A halál oka
1	Sztrmen Vilmos	11 h.	tüdőlob
2	Moravec József	3/4 ó.	velesz. gy.-ség
3	özv. Polják Györgyné	63 é.	végelgyeng.
4	Polatsch Mihály	27 é.	tüdőgümökör
5	Moravszky József	66 é.	végelgyeng.
6	Szlávik Sámuel	80 é.	"
7	Dubina N.	—	halva sz.
8	Goldschmidt H.-né	49 é.	tüdőlob
9	Hauska József	63 é.	végelgyeng.
10	Tollinger Emilia	18 h.	tüdőhurut
11	Draze Ludmilla	6 h.	hőrgyurut
12	Trcka István	19 h.	bronchitis
13	Frey N.	—	halva sz.
14	Krucsuk János	3 h.	vele sz. gy.
15	Sztraka György	47 é.	tüdőgümökör
16	Duda Nándorné	26 é.	"
17	Gröhner Samuné	30 é.	"
18	Komora József	54 é.	szív. izzads.
19	Ruzicska Paula	17 é.	tüdőgümökör

Hirdetmény.

Szab. kir. Selmec és Bélabánya városok választó kerületében a választók névjegyzékének 1901. évre való összeállítása a központi választmány által elrendeltetvén, alulírott küldött-ségi elnökség részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az említett összeírás az 1874. évi XXXIII. törv. cikk értelmében az alábbi határnapokon Selmec város tanács termében, reggeli 8-12 és délután 3-6 óráig foganatosítottani fog é. p.

Selmec belváros I. negyedére f. é. márc. 26. d. e.
" " II. " " " " 26. d. u.
" " III. " " " " 27. d. e.
" " IV. " " " " 27. d. u.

Hodrusbánya és Bankára március 28. d. e.
Bélabánya városra Steffultó és Felső-fuchsloch külterére március 28. délután.

Miről a választó közönség oly hozzáadással értesítettik, miszerint mindenki, aki ezen törvényben meghatározott választói jogosultsággal bír, a

választók névjegyzékébe akkor is felvételik, habár személyesen nem jelentkezett is, s hogy egyébként választói jogosultságának igazolása végett személyesen is jelentkezhetik.

Selmecbányán, 1900. évi március hó 7-én.

Platzer Ferenc
küldött-ségi elnök.

Vörös Ferenc
küldött-ségi jegyző.

NYILT-TÉR.*

Selyem-Blousok 2 frt 40 krtól

feljebb — 4 méter! (postabér és vámmentesen szállítva! Minták póstafordultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes kHenneberg-selyem, 15 krtól 14 frtől 65 krig. méterenkint.

Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari-zsallító) **Zürichben.**

*) E rovat alatt közöltékért nem felelős a Szerk.

HIRDETÉSEK.

!Cipészüzlet!

Van szerencsém tisztelettel jelteni, hogy a

Pleva örökösök cipész-üzletének

vezetését

Vörös Mihály úr új, tapasztalt szabászra

biztam, a kinek főfeladata kiválólag elegáns és modern kiállítású, csak kítűnő anyagból készült úri- és női lábbeli szállítása által ezen régi üzlet jó nevét fenntartani.

Midőn a reám bizott árvak nevében kérem a nagyérdemű közönség nagyrabecsű pártfogását vagyok

kiváló tisztelettel

Fodor József

a Pleva örökösök gyámja.

RZYTŰKI MIHÁLY aranyozó, templom- és oltárfestő Kassán, fő-utca 28. sz.

Van szerencsém a fötiszt. klérusnak, a magas nemességnek és a t. kegyuraságoknak tisztelettel jelteni, hogy f. év március 1-én

aranyozó-és festő-műtermet

nyitottam, a fent jelzett cím alatt.

Művelem és elvállalom a templomdiszítés következő ágait:

Új oltárok, szószékek, keresztelő-kutak szentsírok aranyozását és festését.

minden styben, a headott rajz vagy tölem tervezett rajz után a leggyorsabb s a legdiszesebb kivitelig.

Templomfestés és diszítés.

Olafestményül oltárképek, Stáció-képek, templommenyezeti és oldalfalakazati szt.-képek festését, mennyezet és oldalfalakazati diszlefestészetet, a templom stylnének és az egyház szabványainak szoros szemmelartásával. Költséglőirányzatokat és tervezeteket kívánatra bérmentve küldök, valamint a munkamegtéknés céljából kívánatra, saját költségemre utazom bárhova.

Szegényebb községek s egyházaknak kedvezményes árt engedményezek

Bizonyítványokat az általam végzett munkáról kívánatra bérmentve küldök.

Kiváló tisztelettel

Rzytki Mihály
festő és aranyozó.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a téli idő beálltával üzletembe a legfinomabb szesz italokat, kül- és bel-földi cognak, liqueróket,

valódi jamica-rumot szereztem be, melyeknek valódi kitűnő voltukról kezeskedem.

Ez alkalommal bátor vagyok a m. t. közönség figyelmét új vállalatom iránt felhívni. Ugyanis ismerve a helybeli rossz vízviszonyokat, egy a mai kor igényeinek megfelelő márvány és szén vizsűrő készülékkel ellátott

szikvizgyárat

rengsztem be, új „Reform” szíphonokkal; főtörekvésem lesz, hogy annak kezelése a rend és tisztaság mintaképe legyen.

Megköszönve az eddig irántam tanúsított bizalmat, maradtam teljes tisztelettel

Rosenfeld József, kereskedő.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy f. é. május hó 1-én

cipóraktáromat

Tandler-féle házba (postahivatal) szomszédságában helyezem át.

Ezen alkalomból a még raktáron lévő **uri-, női- és gyermek kész-czipót**, teltömöttség miatt **beszerzési áron alól** is eladok. Továbbá jutányos áron eladó két darab jó karban lévő **hosszu üveges szekrény**.

Jövőben is elvállalok e szakba vágó kézi munkát fővárosi minták szerint divatosan kiállítva a legfinomabb kivitelig.

Hogy a mai kor igényeinek megfelelőleg berendezett üzletem régi és jó hírnevét továbbra is megőrizhessem, kezeskedem jó és izléses munkáról, valamint pontos kiszolgálásról, kérve egyttal a nagyrabecsült közönség becses támogatását. Kiváló tisztelettel

özv. Langauer Józsefné.

Puha padlóknak

legkitűnőbb és elismert legjobb fénymáz a valódi

LINOLEUM padló zománc.

Bejegyzett

Védjegy „vas lovag”

A Linoleum padló zománc egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna és 3. sz. mahagonibarna.

Nagy elterjedtségénél fogva Linoleum padló zománcunkat különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokkal hamisítják, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló zománcot, a törv. bejegyzett „vas lovag” védjeggyel

Eisenstädter Testvérek
lakk és festégyára, Bécs.

Kapható:

Eichel Sándor özv., Engel Zsigmond, Krausz V. G. és Takáts Miklós cégeknél.

ÜZLETÁTVÉTEL.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy a helybeli **Erzsébet-utca 53. sz. a.** levő **Gulrich-féle**

kőfaragó-üzletet

átvettem és a mai korigényeinek megfelelően egészen újjá rendeztem be.

Azon helyzetben vagyok, hogy úgy a legkisebb, mint a legnagyobb emlékkő és emléképitési munkálatok u. m.: síremlékek, obeliszkek virág-keresztek, sírbolt-fedőlapok, sírbolt-fedelek, alapzatok és lépcsők, timár- és billiárd-lemezek, konzol-kredenz- és éjjeli szekrény-lemezek, kávéházi- és mosdó-asztalok, mindenféle nagyságban, rajz szerint olaszországi fehér Carrara-márványból, sötét szt.-Anna fekete belga, és porosz márványból, világos és mély sötét szász és svéd-granít és syenitből, norvég Labradorból, magyar sötét antesztből, valamint fehér, kemény homokkőből jutányos áron, solidan való elkészítését és szállítását magamra vállalom.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, és becses megrendeléseit várva, maradtam kitűnő tisztelettel

HORN LAJOS

szobrász és kőfaragó.

Főüzlet: **Besztercebányán** a nagy állomás mellett.

Fióküllet: **Selmeczbányán**

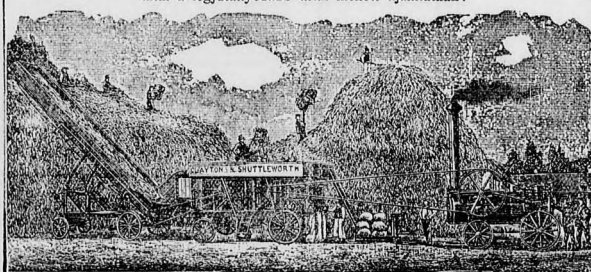
Raktár: **M. Örmöczbányán**

Erzsébet-utca 53. sz.

Alsó-utca 69. sz.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váozl-körút 68. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2¹/₂ egész 12 lóerős, továbbá járgány-cséplőgépek, lóher-cséplők, tisztító-rosták, konzolmozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szeeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, 6/15-malmok, egytetemes acél-ekék,

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.